

Witte Bourgogne-wijnen *in search of excellence...*

*Roche de Solutré
(29 september 2017)*

KBC-Wijnclub 19-26-27 oktober 2017

© Wim Philippe

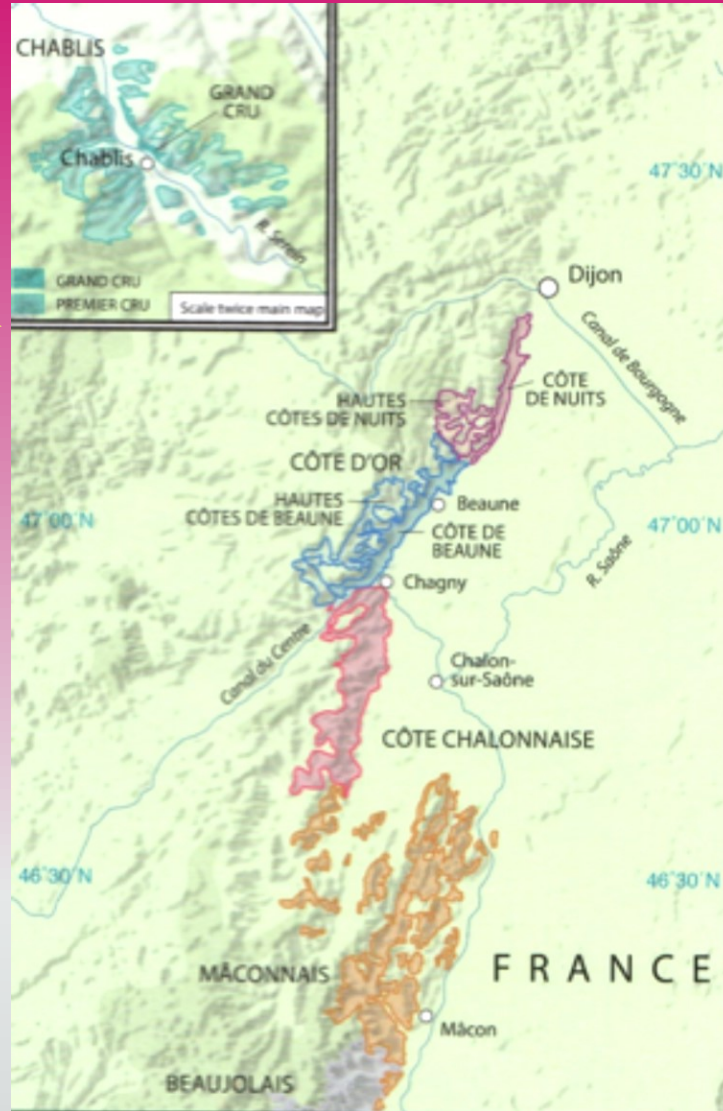
WSET
LEVEL 2 WINES & SPIRITS
CERTIFIED
OFFERED BY WINESTON

Wijn drinken doe je met verstand en dus met mate(n).
Een spuwemertje staat ter beschikking.

Overzicht van de Bourgogne-wijnregio

- ca. 160 km van N naar Z (zonder Chablis en Beaujolais)
 - tussen de oostelijke uitlopers van het Massif Central en de Jura
 - hoogte tussen 80 en 350 m
- Zéér sterke impact van de 'terroir' (bodem, oriëntatie,...), microklimaat én van de vinificatietechniek op de wijnstijl!**

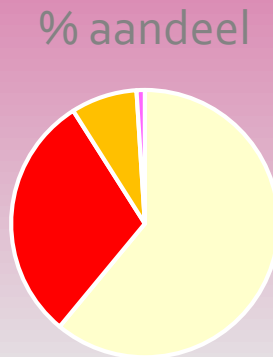
- **Klimaat:** koel tot gematigd continentaal (koude winters en warme zomers; risico's van vorst, hagelschade, onweders)
- **Bodem:**
 - hoofdzakelijk kleikalksteen (goede doorlaatbaarheid, goede stockage en goede afgifte van water)
 - maar zeer gevarieerde structuren
- **Druivenrassen:**
 - 48% **Chardonnay** (W)
 - 34% **Pinot Noir** (R) (dalend in volume, stijgend in kwaliteit)
 - andere:
 - W: Aligoté (6%), Sauvignon Blanc (Saint-Bris);
 - R: Gamay (dé Beaujolais-druif) (10%), Pinot Beurot (ook Rosé), César.
- De **5 wijnstreken** van de Bourgogne:
 - **Chablis & Grand Auxerrois**
 - **Côte de Nuits**
 - **Côte de Beaune** } **Côte d'Or**
 - **Côte Chalonnaise**
 - **Mâconnais**
 - en eventueel ook de **Beaujolais**

Wat cijfers over de Bourgogne-wijnregio

- **Oppervlakte:** ca. 29.000 ha (ca. 5% van de Franse wijngaarden; ter vgl.: Bordelais: ca. 120.000 ha)
- **Productie:** ca. 1,5 mio hl (ca. 45 mio hl voor heel Frankrijk) = 180 mio flessen = 1,45 mia euro omzet = 3% van de wereldwijde wijnhandel in waarde

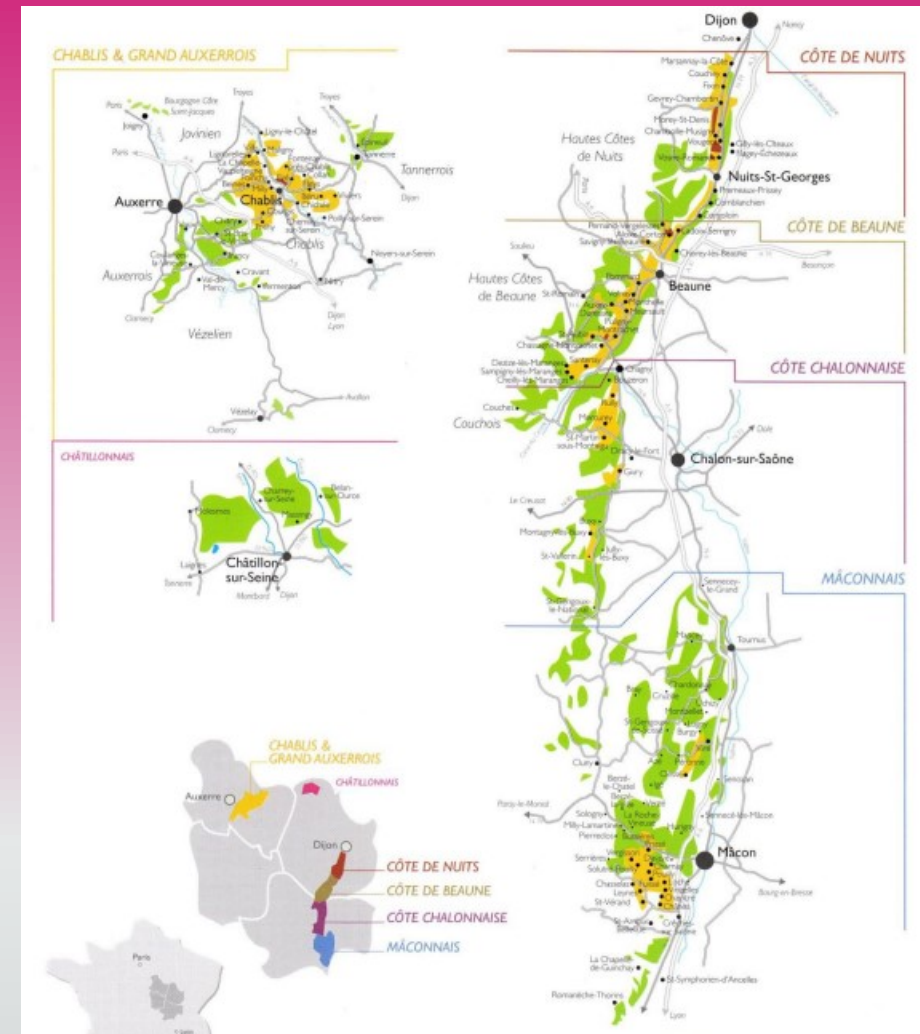
- **Verhouding wijntypes:**

- 61% wit
- 30% rood
- 8% Crément
- 1% rosé

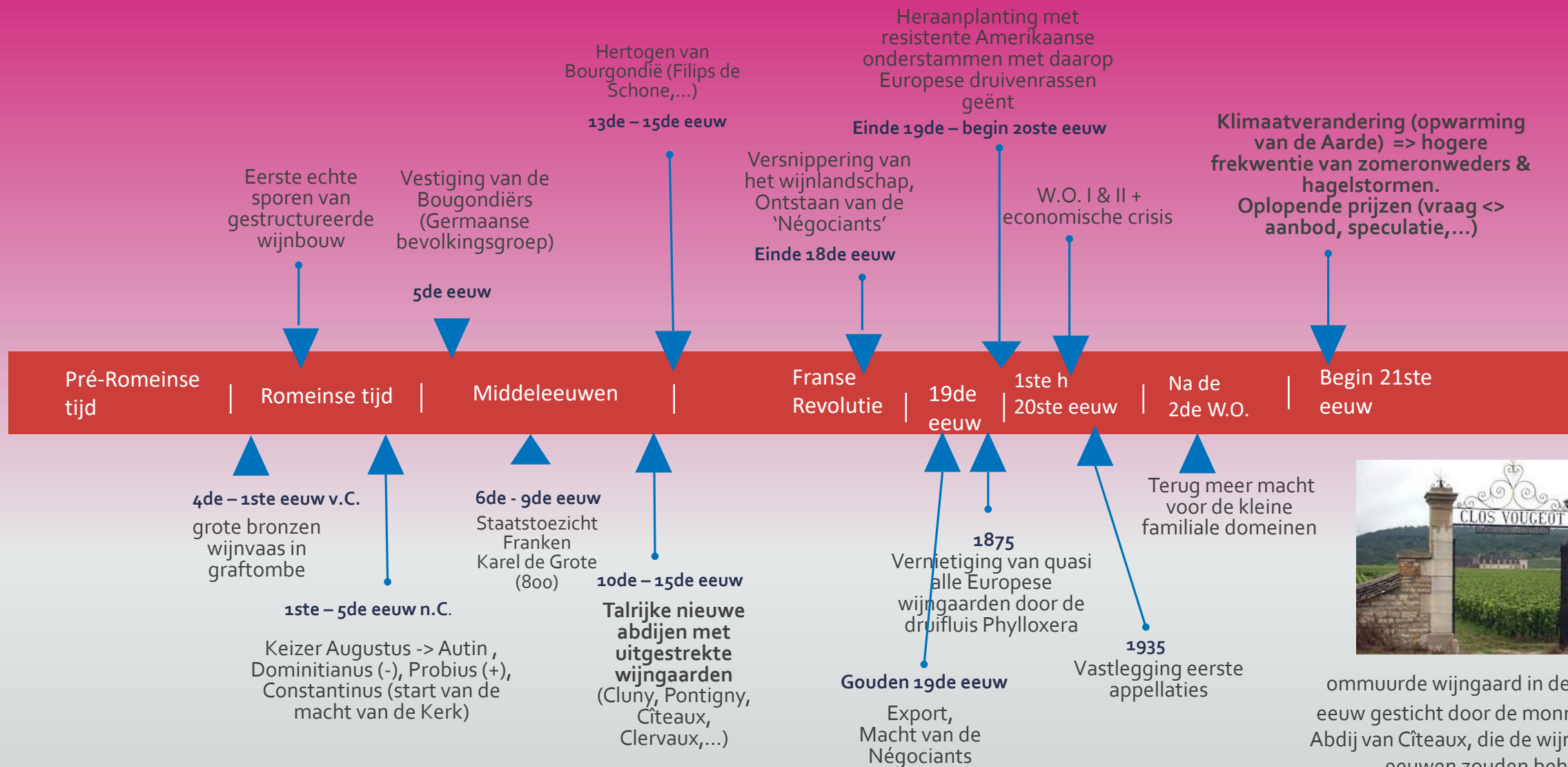
■ Witte wijnen ■ Rode wijnen ■ Crément ■ Rosé

- **Spelers:** ca. 3800 domeinen, 300 négociants, 17 coöperatieven

Geschiedenis van de wijnbouw in de Bourgogne

belangrijke rol van de abdijen en de monniken in de middeleeuwen (empirisme)

ommuurde wijngaard in de vroege 12e eeuw gesticht door de monniken van de Abdij van Cîteaux, die de wijngaard zeven eeuwen zouden beheren

Het divers palet aan **terroirs** in de Bourgogne-wijnregio

- Nergens anders speelt het begrip 'terroir' zo'n grote rol; de enorme diversiteit in bodem en (micro-)klimaat maakt dat elk dorp, elk domein, zelfs elke perceeltje zijn unieke wijn kan maken; vandaar het belang van de 'lieu-dit' en 'climat'
- Bodem is doorgaans mengsel van klei/leem en kalk/mergel ('argilo-calcaire'); verhouding bepaalt mede het mondgevoel:
 - Leem/klei -> geeft vooral kracht, wijn smaakt vetter en zwaarder
 - Kalk/mergel -> wijn heeft meer elegantie, finesse en mineraliteit
- Stenen, keien en kiezels: houden meer warmte vast
- Belang van de heuvelruggen:
 - beste wijngaarden liggen eerder boven/in het midden van de (Z-)O hellingen:
 - Meeste zon en warmte, ochtenddauw verdwijnt er sneller
 - Beschut tegen de westenwinden
 - Niet te nat, niet te droog; het regenwater loopt er overheen
 - Niet te rijk, niet te arm
 - (lager gelegen wijngaarden liggen vaak te nat; hoger gelegen wijngaarden hebben té dunne en schrale bodem; wijngaarden op plateaux en W-geöriënteerde hellingen lijden onder de westenwinden)

- Typische **termen** voor de Bourgogne

- Lieu-dit & Climat
- Clos
- Ouvrée (= eigen oppervlaktemaat = 4 a, 28 ca)
- Pièce (vat van 228 l.)

- De **oogsten** van de voorbije jaren in de Bourgogne

- 2005 & 2010: zeer goede jaren (exceptioneel goed voor de rode wijnen)
- 2011, 2012, 2013 en 2014: matig tot goed (veel hagelschade)
- 2015 : exceptioneel goed, vooral voor de Pinot Noir wijnen
- 2016: matig (vorst- én hagelschade)

- en **2017?**

- Algemene forse daling (-15% à -20%) van de wijnproductie in Frankrijk door de voorjaarsvorstschade.
- Bourgogne minder getroffen door de voorjaarsvorstschade (26-27 april) dan bvb. Bordeaux.
- Ook de zomer voorspoedig verlopen, zonder al te hevige onweders of hagelstormen.
- De wijnbouwers die wij bezochten net na de oogst, hadden het over een jaar met goede tot excellente kwantiteit & kwaliteit.

- Impact van de **klimaatverandering** (opwarming van de Aarde)
 - Meer weerextremen (vorst- en hagelschade)
 - Cyclus naar voor geschoven (knoppen lopen vroeger uit, vroeger oogsten)
 - Hoger suikergehalte/hoger alcoholgehalte
 - Meer rijpe en exotische aroma's

- **Prijs & kwaliteit en (wijn)toerisme**

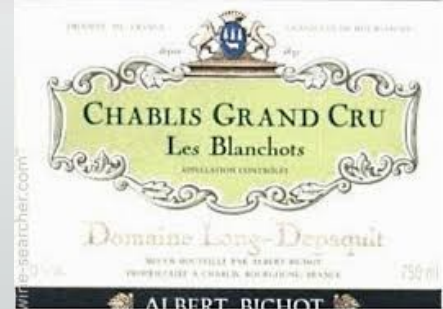
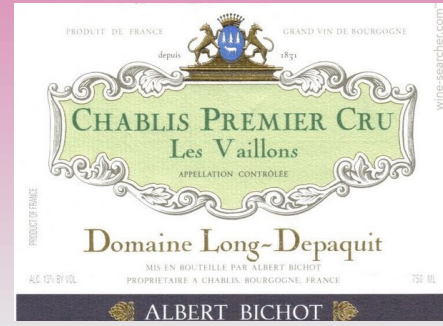
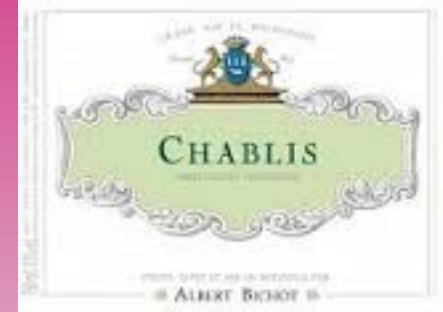
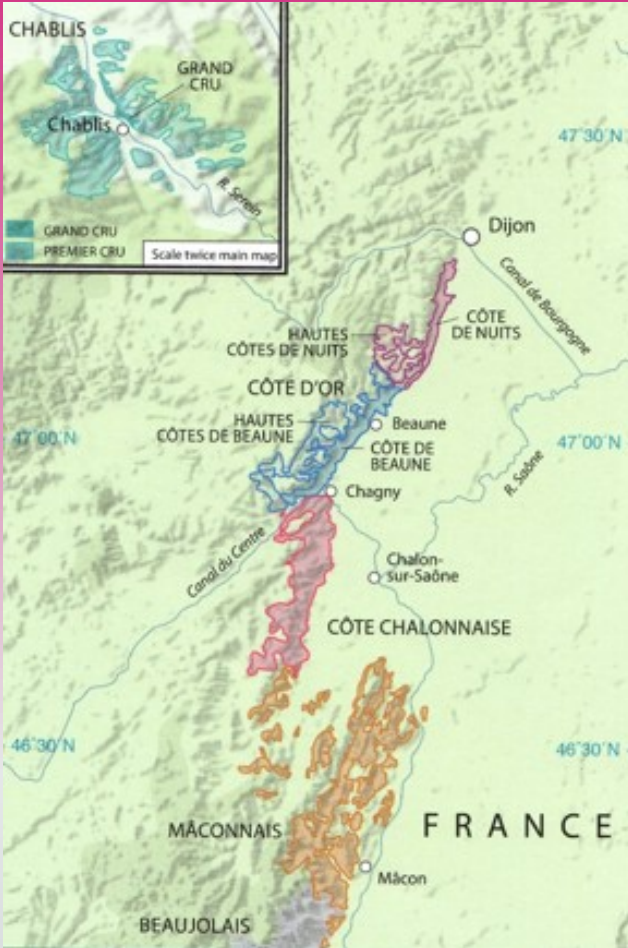
- Bourgogne-wijnen zijn zéér duur = gevolg van grote vraag en beperkt aanbod, de kwaliteit, het imago,... (maar is het dat altijd waard?)
- Enorme versnippering (vele kleine domeinen); nog meer familiale bedrijven dan in de Bordelais, hoewel dat ook niet makkelijk vol te houden is (erfbelasting gebaseerd op marktprijs)
- Een deel van de wijndomeinen ontvangt de toeristen en specialisten goed tot excellent; op meeste domeinen is afspraak aanbevolen.
- Gastronomie: komt vandaag niet aan bod maar natuurlijk ook beslist de moeite!

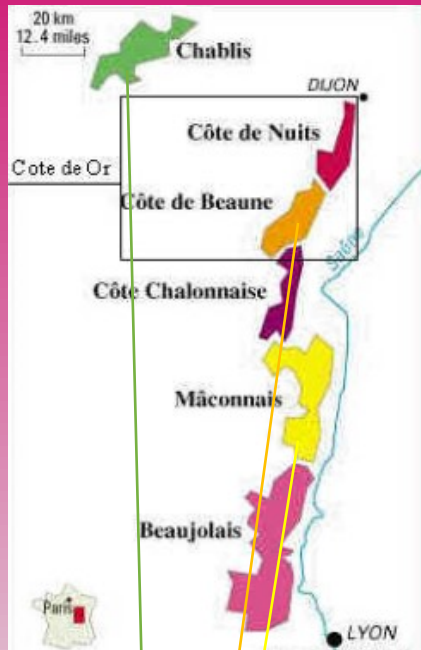
Het appellatie-systeem van de Bourgogne

Binnen de AOC:

- **Regional** : 'Bourgogne' + vermelding druivenras
 - = 52% van de totale Bourgogne-productie
- **Commune/Villages** , bvb. Chablis
 - 44 gemeente-appellaties = 37%
- **Afzonderlijke wijngaard**:
 - **Premier Cru** = 10% (ca. 600 wijngaarden)
 - **Grand Cru** = 1% (33 wijngaarden in Chablis en Côte d'Or)
 - 'lieu-dit': kadastrale benaming voor een specifieke wijngaard met commune- of premier cru-status
 - 'Climat': wijngaard met premier cru- of grand cru-status, met bijzondere terroir-kenmerken; naam van de climat vermeld op het etiket

Bourgogne

Algemene kenmerken van de Chardonnay druif

niet-aromatische witte druif, het 'hoertje van de wijnbouwer'

kan zowel in koel, gematigd als heet klimaat groeien

brede reeks stijlen & smaken, afhankelijk van het klimaat: koel klimaat geeft aroma's van groen fruit, citrusfruit en planten; gematigd klimaat geeft eerder steenfruit (perzik) en wat tropisch fruit (meloen); heet klimaat geeft vooral aroma's van tropisch fruit (banaan, ananas, meloen, mango, vijg)

Én afhankelijk van de gebruikte vinificatietechnieken: fermentatie op hout vs inox; eventuele malolactische gisting (geeft een zuivelkarakter (boter, room)), eventueel "sur lie" (geeft een romige structuur met hartige smaken van brood en gist)

Én afhankelijk van eventuele houtrijping: geeft smaken van toast, vanille, kokosnoot,...

FR/ Bourgogne en diverse Nieuwe Wereldwijnlanden

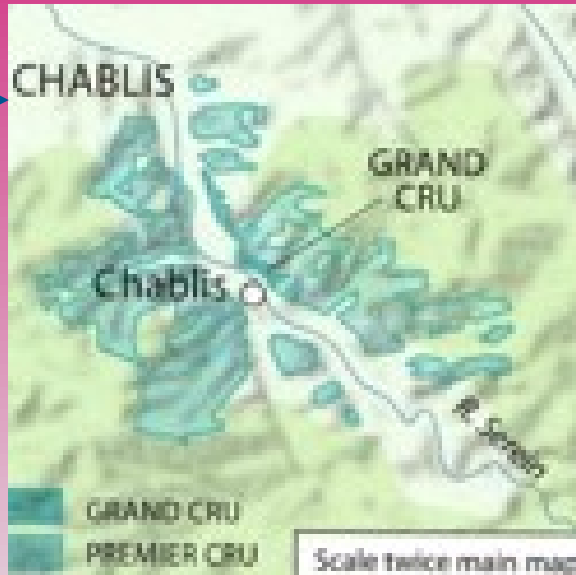
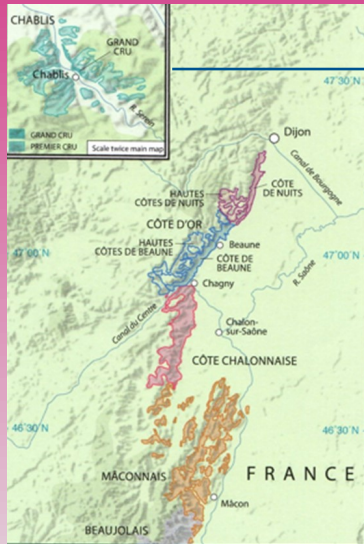
FR – Bourgogne Chardonnay-topwijnen in:

Chablis

Meursault & Puligny-Montrachet

Pouilly-Fuissé

Chablis (5400 ha)

- Meest noordelijke streek van de Bourgogne (Grand Auxerrois/Yonne)
 - Koel klimaat
 - Risico's van lentevorst -> gebruik van 'chaufferettes' en sprinklers.
- Bodem:
 - Typische wittekrijtgrond
 - Leunt tegen de Champagne-streek aan
 - Bijzondere 'argilo-calcaire' bodem (kalk en mergel met oesterfossielen -> 'oesterwater')
- Druivenrassen:
 - enkel Chardonnay (locale naam: Beaunois) (W)

• Vinificatietechnieken

- Meestal fermentatie & stockage in inox vaten
 - => behoud van de pure fruitaroma's en -smaken
- Soms (fermentatie &) rijping op oude eiken vaten
 - => rondere textuur, subtiele secundaire en tertiaire aroma's

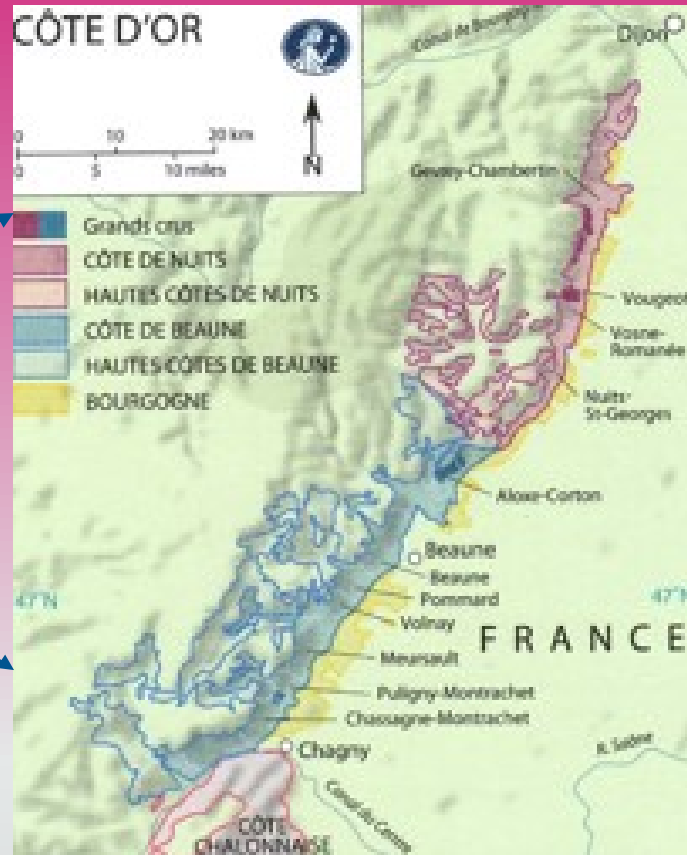
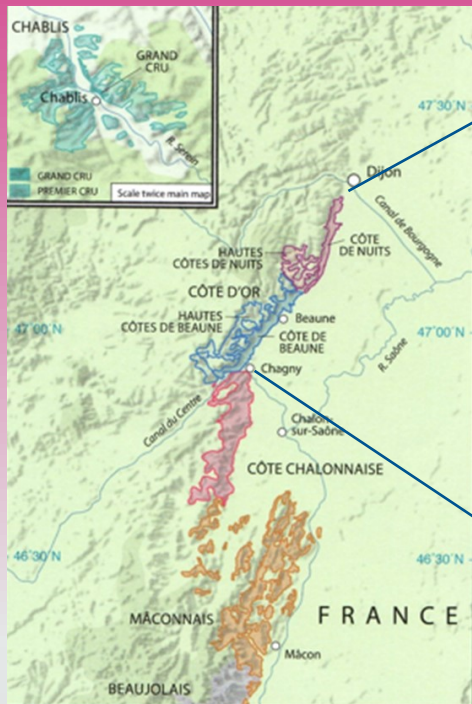
Chablis (2)

- **Chablis Grand Cru** (106 ha)
 - R-O van de Serein
 - Optimale Z-O ligging
 - Slechts 7 wijngaarden
 - Rijpen zeer goed op fles

- **Appellations:**
 - **Petit Chablis** (1100 ha)
 - Verst gelegen wijngaarden, minder edele bodem, vooral vlakkere of N-georiënteerde wijngaarden
 - Eerder strenge wijn, met hoge zuurtegraad en pure groen fruit-aroma's, fris, fruitig en levendig
 - **Chablis** (3400 ha)
 - Heel uiteenlopende ligging en bodem
 - Nog fris en levendig, maar iets meer citrus-aroma's, meer body en langere afdronk
 - Uiteenlopende wijnstijlen:
 - Jong: nog fris & fruitig
 - Gerijpt: zachtere fruitaroma's, kruiden en aardse geuren (bvb. champignon)
 - **Chablis Premier Cru** (776 ha)
 - Vooral wijngaarden op Z-georiënteerde hellingen
 - Selectiever oogsten van rijpere druiven
 - Meer geconcentreerde en rijpere citrus-aroma's, meer body, rijkere structuur, rijpere fruitgeuren, ook minerale tonen (natte steen)

Côte d'Or

= hart van de Bourgogne

- Minder koel **klimaat**, oostelijk gelegen heuvelrug, valleien ('combes')
 - => ook steenfruitaroma's (perzik) in Chardonnay-wijnen
- 2 sub-regio's: **Côte(s) de Nuits** en **Côte(s) de Beaune**
- **Druivenrassen & vinificatietechnieken**
 - **Chardonnay**
 - Beste wijnen fermenteren en rijpen op kleinere nieuwe eiken vaten => secundaire aroma's: toasty, specerijen,...
 - Ook vaak MLF en 'sur lie' => zuivelsmaken (room & boter) + hartige tonen van biscuit, brood en gist
 - **Pinot Noir**
 - **Toegankelijke wijnen:** lichte body, hoge zuurtegraad, rijping op oudere eikenvaten
 - **Betere PN wijnen:** semi-carbonic maceratie, fermentatie op hogere temperatuur, en houtrijping op nieuw eik => meer intensiteit en complexiteit, van delicaat floraal naar meer tannines en specerijen, tertiaire aroma's (wild, paddenstoelen, aards,...)

Côte d'Or (2)

Appellations

- Côte de Nuits
 - Vooral rode wijn, heeft alle rode Grand Crus van de Bourgogne: **Gevrey-Chambertin, (Clos de)Vougeot, Vosne-Romanée (Romanée-Comti), en Nuits-Saint-Georges**
- Côte de Beaune
 - Vooral witte wijn; bijna alle witte Grand Crus van de Bourgogne: **Aloxe-Corton, Beaune, Meursault, Pouligny, Montrachet, Chassagne**
 - Ook wel rode wijn: Beaune, **Pommard, Volnay;**
- Côte de Nuits-Villages:
 - Rood en wit
 - Mindere kwaliteit dan Côte de Nuits
- Côte de Beaune-Villages
 - Enkel rode wijn
 - Idem
- Hautes Côtes de Nuits & Hautes Côtes de Beaune
 - Hoger gelegen wijngaarden ten W met meer en koelere wind
 - Minder geconcentreerde aroma's en minder body

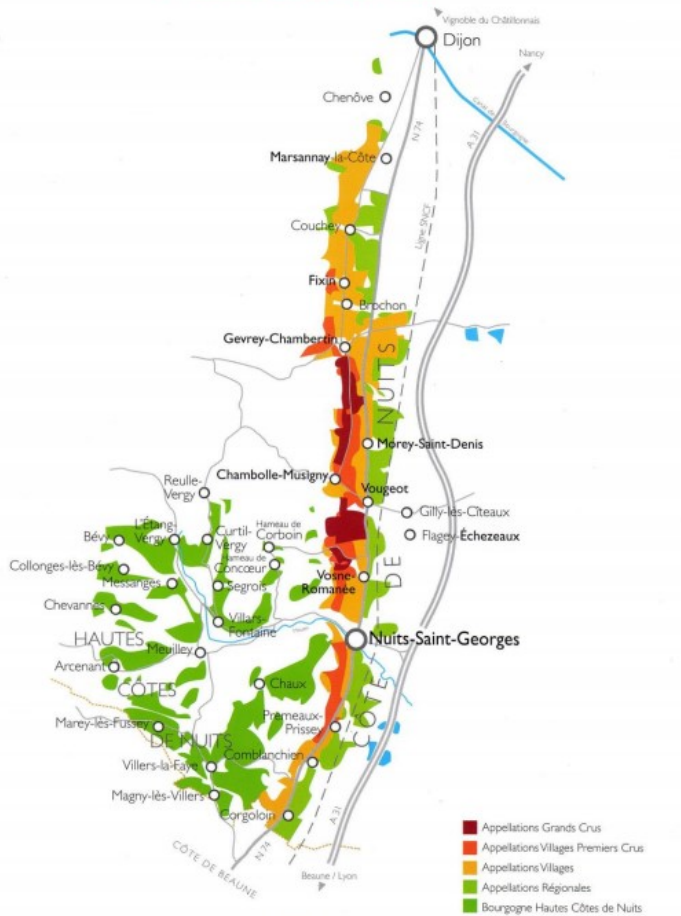

Côte de Nuits

- Vooral rode wijn, heeft alle rode Grand Crus van de Bourgogne: **Gevrey-Chambertin**, (Clos de) **Vougeot**, **Vosne-Romanée** (Romanée-Comti), en **Nuits-Saint-Georges**
- *Onze ervaring*

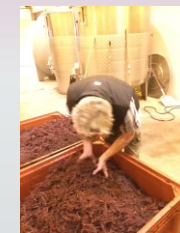
in **Gevrey-Chambertin**
op **Domaine Trapet**

Côte de Nuits et Hautes Côtes de Nuits

een vergelijkende studie...

...terwijl men even verderop met man en macht wijn produceert

De vergiste restanten van de uitgeperste druiven, inclusief steeltjes en pitten; hiermee maakt men het destillaat Marc de Bourgogne

Na de inweking wordt het (al gedeeltelijk vergist) druivensap met de pulp overgebracht naar de pers

Côte de Beaune

- Vooral witte wijn; bijna alle witte Grand Crus van de Bourgogne: **Aloxe-Corton, Beaune, Meursault, Pouligny, Montrachet, Chassagne**
- Ook wel rode wijn: **Beaune, Pommard, Volnay, Santenay**

Château de Pommard

top Climat 'Simone'

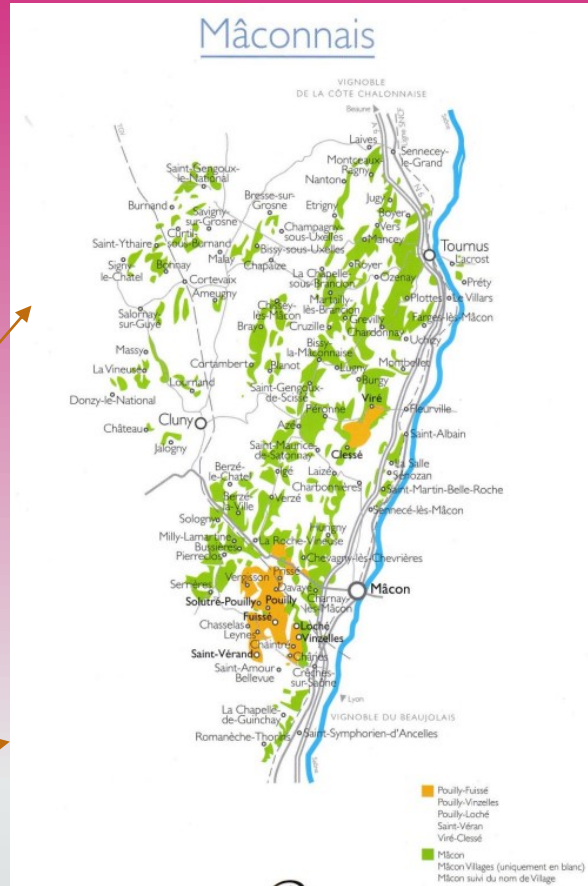
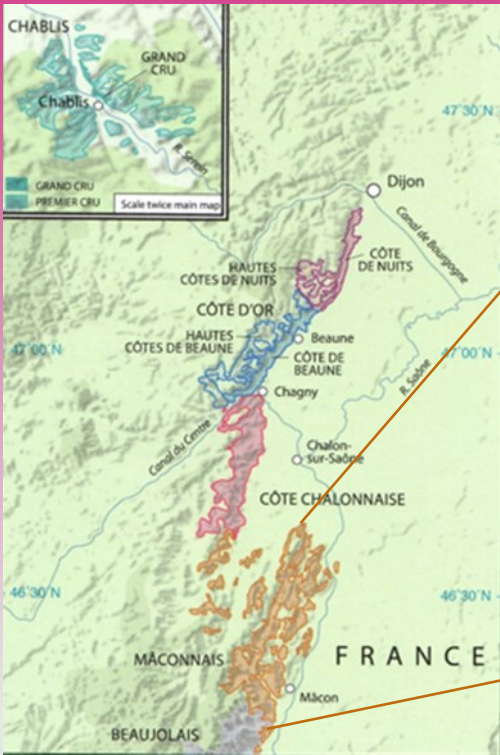

Château de Chassagne-Montrachet

Château de Meursault

Mâconnais

- Echte overgangszone tussen N en Z
 - => ook tropische fruitaroma's (ananas, meloen,...) in de Chardonnay-wijnen
 - beste wijnen hier hebben rijpe tropische fruitaroma's, meer body en karakter, en toasty aroma's door de houtrijping
- Druivenrassen:
 - Chardonnay
 - Gamay en Pinot Noir
- Appellations
 - Villages: uitsluitend Witte wijn
 - toppers: **Pouilly-Fuissé** en **Saint-Véran** aan de Roche de Solutré
 - Mâcon + toegevoegde gemeentenaam: w & r
 - Regionale appellatie: Mâcon (w & r)

Mâconnais

- even sportief

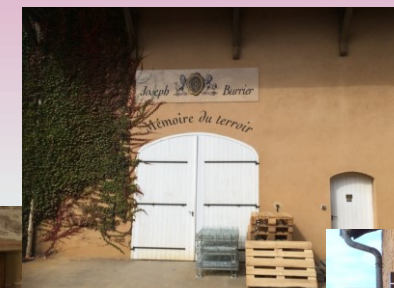
de Roche de Solutré waakt als een
sinks over de wijngaarden

fantastisch panoramisch zicht vanop de Roche de Solutré op de
omliggende wijngaarden

- en dan in Fuissé

de terroir in geuren en kleuren uitgelegd

Mâconnais

VIGNOBLE DE LA CÔTE CHALONNAISE

■ Pouilly-Fuissé
Pouilly-Vinzelles
Pouilly-Lacoste
Saint-Véran
Vire-Clessé

■ Mâcon
Mâcon Villages (uniquement en blanc)
Mâcon suivi du nom de Village

Wat gaan wij vanavond degusteren?

Selectie van 10 witte Bourgogne-wijnen (1)

Chablis

- 1 • **AOC Chablis La Chablisienne La Sereine 2012 (2013)**
 - Dulst (Blanden) / 15,71 euro

Algemene Bourgogne-appellatie (uit de Côte de Beaune)

- 2 • **AOC Bourgogne Chardonnay Olivier Leflaive 2015**
 - Dewit (Overijse) / 17,64 euro

Selectie van 10 witte Bourgogne-wijnen (2)

Côte de Beaune

- **AOC Santenay – Ch. de la Charrière -Sous La Roche 2013**

5

- Dulst (Blanden) / 18,59 euro

- **AOC Meursault - Ch. De Citeaux Les Grands Charrons 2015**

10

- WineShare (Rotselaar) / 36,51 euro

Selectie van 10 witte Bourgogne-wijnen (3)

Côte Chalonnaise

- **AOC Rully Premier Cru La Pucelle 2015**

3

- Ad Bibendum (A'pen) / 26,95 euro

- **AOC Givry Premier Cru Dom. Parize Père et fils Champ Nalot 2013**

4

- Dewit (Overijse) / 20,52 euro

Selectie van 10 witte Bourgogne-wijnen (4)

Mâconnais

6

- **AOC Mâcon Villages 2014**
 - Delhaize / 7,99 euro

7

- **AOC Mâcon-Fuissé Dom. Thibert 2015**
 - Dulst / 13,30 euro

8

- **AOC Saint-Véran Verget Vigne de Saint-Claude 2015**
 - WineShare / 29,49 euro

9

- **AOC Pouilly-Fuissé Ch. de Beauregard Vers Cras 2013**
 - Dulst / 29,49 euro

Deze presentatie is eigendom van WineXplained.
Alle foto's in deze presentatie zijn eigendom van WineXplained en werden genomen tijdens de Bourgogne-wijnreis van 24 tot 30 september 2017.

Geïnteresseerd in ons reisverslag, tips, namen en coördinaten van hotel, wijndomeinen en dgl.? **e-mail: wim@winexplained.be**

www.winexplained.be

Wijnopleidingen, -degustaties en -advies op maat

Geniet van een geplande initiatie of degustatie, of vraag naar een event op maat.

Ondersteuning van wijnhandelaars

Het verzorgen van wijnnitiaties, -degustaties of -beurzen voor uw klanten.

Voor boekingen of bijkomende informatie:

info@winexplained.be
+32 (0)475 53 84 86
Wim Philippe

"Het verhaal achter de wijn biedt zoveel meer."
Wim Philippe, freelance wijnconsulent

WSET
LEVEL 2 WINES & SPIRITS
CERTIFIED
OFFERED BY WINEFINDER

Belangrijkste geraadpleegde bronnen:

- **WSET-cursusmateriaal level 2 & 3** (Wine & Spirit Education Trust)
- boek **Ontdek Bourgogne!**, Gido Van Imschoot en Ronny Debaere, Davidsfonds
- diverse artikels in vaktijdschriften **Wijnpers, Decanter en WineLife**
- **Bourgognes**, www.vins-bourgogne.fr, en andere documenten van het Bureau Interprofessionnel des Vins de Bourgogne
- **eigen wijnreis 24 – 30 september 2017**

www.winexplained.be

Wijnopleidingen, -degustaties en -advies op maat

Geniet van een geplande initiatie of degustatie, of vraag naar een event op maat.

Ondersteuning van wijnhandelaars

Het verzorgen van wijnopleidingen, -degustaties of -beurzen voor uw klanten.

Voor boekingen of bijkomende informatie:

info@winexplained.be
+32 (0)475 53 84 86
Wim Philippe

"Het verhaal achter de wijn biedt zoveel meer."
Wim Philippe, freelance wijnconsulent

